

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 89/2021-243

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Petra Molnára a sudcov Jany Laššákovej a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a EuroSpotrebiteľ, o. z., Sládkovičova 1222/73/B23/PP23, Kysucké Nové Mesto, proti uzneseniu vlády Slovenskej republiky č. 704/2020 zo 4. novembra 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom **n e v y h o v u j e .**
2. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. decembra 2020 domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 23 ods. 1 až 3 ústavy v spojení porušením čl. 1 ods. 1 a čl. 2 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj základných práv podľa čl. 1, čl. 3 ods. 1 a 2 písm. a), b) a c), čl. 4, čl. 8, čl. 38, čl. 41, čl. 45 a tiež čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a právami podľa čl. 5 ods. 1, čl. 8 ods. 1, čl. 13 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a právami podľa čl. 14 ods. 1 a čl. 17 ods. 1 a 2 Medzinárodného paktu občianskych a politických práv (ďalej len „medzinárodný pakt“) označeným uznesením vlády Slovenskej republiky č. 704/2020 zo 4. novembra 2020 (ďalej len „uznesenie vlády“) k návrhu na ďalšie rozšírenie opatrení v rámci vyhláseného núdzového stavu podľa čl. 5 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov vyhlásením uznesením vlády č. 587 z 30. septembra 2020. Sťažovatelia navrhujú vysloviť porušenie označených práv, zrušenie uznesenia vlády a žiadajú tiež

priznať každému finančné zadostučinenie v sume po 1 000 eur a náhradu trov konania. Sťažovatelia požiadali aj o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia (fyzické osoby a právnická osoba) broja proti uzneseniu vlády, ktorým došlo k ďalšiemu obmedzeniu slobody ich pohybu a pobytu na území Slovenskej republiky, a to od 2. novembra 2020 do 8. novembra 2020 (správne má byť od 9. novembra 2020 do 14. novembra 2020, pozn.), a tiež nesúhlasia s rozhodnutiami tretieho senátu ústavného súdu v ich predošlých veciach, v ktorých vidia porušenie svojich základných práv alebo slobôd.

2.1. Uznesením vlády došlo k hrubému obmedzovaniu „slobody pohybu a pobytu zákazom vychádzania“ bezprecedentným útokom na práva sťažovateľov, ktorý sa opakovane museli podrobiť nedobrovoľne protiústavným zásahom štátu, vydieraním a hrubým nátlakom k donúteniu a k podrobeniu sa neoprávneným následkom pri výkone napadnutého aktu práva vlády vo forme napadnutého uznesenia

II.

Argumentácia sťažovateľov

3. Sťažovatelia, poukazujúc na predošlé konania a závery ústavného súdu v ich veciach vedených pod sp. zn. III. ÚS 441/2020 a III. ÚS 427/2020 a názory vyjadrené v odlišných stanoviskách sudcu III. senátu Petra Straku, žiadajú prehodnotiť tieto závery III. senátu plénom ústavného súdu v ich prospech.

3.1. Nesúhlasia so závermi tohto senátu o odmietnutí ich sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej, podľa nich by malo ísť o odmietnutie pre podanie „neoprávnenej osoby“, ak by v teoretickej rovine akceptovali právne závery ústavného súdu o nedostatku aktívnej procesnej legitímácie, čo však napokon tiež popierajú, keďže tvrdenia senátu sú v rozpore s logikou odôvodnenia samotných uznesení. Alternatívne ako procesný prostriedok obrany namietajú zaujatosť k danej veci celým III. senátom v zložení sudcov konajúcich predtým pod sp. zn. III. ÚS 441/2020 a III. ÚS 427/2020 pred podaním na Európsky súd pre ľudské práva a chcú zistiť názor viacerých sudcov ústavného súdu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Predmetom ústavnej sťažnosti sú námietky sťažovateľov, že uznesením vlády došlo k porušeniu ich označených práv.

5. Podľa čl. 129 ods. 6 ústavy rozhoduje ústavný súd o tom, či rozhodnutie o vyhlásení výnimočného stavu alebo núdzového stavu a na toto rozhodnutie nadväzujúce ďalšie rozhodnutia boli vydané v súlade s ústavou alebo ústavným zákonom.

6. Ústavný súd zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – ďalej len „zákon o ústavnom súde“), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123,

§ 124 a § 132 ods. 1 a 2 tohto zákona) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh, ako aj preverením skutočností relevantných pre posúdenie veci ústavný súd zistil, že ústavná sťažnosť sťažovateľov je zjavne neopodstatnená.

10. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

11. Z ustanovenia čl. 129 ods. 6 ústavy vyplýva, že do právomoci ústavného súdu patrí rozhodnutie o tom, či vyhlásenie núdzového stavu bolo v súlade s ústavou alebo s ústavným zákonom. Táto právomoc je však obmedzená ustanovením § 189 zákona o ústavnom súde tak, že návrh môže podať najmenej pätina poslancov národnej rady, prezident, vláda alebo generálny prokurátor a tento súlad sa preskúmava v osobitnom konaní podľa § 189 až § 197 zákona o ústavnom súde. Vylúčené je preskúmanie vyhlásenia núdzového stavu v konaní podľa § 127 ods. 1 ústavy o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

12. Sťažovatelia žiadajú prehodnotiť väčšinové závery III. senátu ústavného súdu s odkazom na odlišné stanovisko sudcu ústavného súdu Petra Straku, ktorý sa v obdobných veciach sťažovateľov vyjadril odlišne podľa § 67 zákona o ústavnom súde.

13. Je namieste uviesť, že oprávnenie sudcu ústavného súdu pripojiť svoje odlišné stanovisko k rozhodnutiu pléna alebo senátu ústavného súdu je právom aprobovaný spôsob, akým môže sudca ústavného súdu navonok vyjadriť nielen svoj nesúhlas s väčšinovým rozhodnutím, ale aj vyjadriť svoj právny názor ako taký. Odlišné stanovisko je jednou z významných garancií sudcovskej nezávislosti.

14. Ústavný súd (druhý senát) ústavnú sťažnosť sťažovateľov, ako aj odlišné stanoviská sudcu ústavného súdu preskúmal a nevzhliadol žiadny relevantný dôvod, aby sa odklonil od väčšinových záverov tretieho senátu ústavného súdu vo veciach spomínaných v bode 3.

15. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľov – ako fyzických osôb a právnickej osoby podľa § 56 ods. 2 písm. g) odmietol v bode 1 ako zjavne neopodstatnený. Súčasne poznamenáva, že ide aj o neprípustný návrh, pretože sťažovatelia sa v podstate domáhajú preskúmania rozhodnutí tretieho senátu ústavného súdu [§ 55 písm. c) zákona o ústavnom súde].

16. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ide zo strany sťažovateľov aj o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, keďže nie sú naozaj, ako tvrdia, ani oprávnenou osobou na podanie takéhoto návrhu podľa § 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde, hoci je zrejme, že ich podnety v týchto veciach riešil aj generálny prokurátor, ktorý je, naopak, oprávnený podať takýto návrh na ústavný súd. Preto ústavný súd žiadosti sťažovateľov o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nevyhovел (bod 2 výroku uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2021

Peter Molnár
predseda senátu